

آخرين گزارش بهزيستی از موارد كودك آزارى و همسر آزارى ۹۳

آذر 3، 1393

آمار خطوط امدادي درباره كودكان و زنان قرباني خشونت همچنان ❏ نگران كننده است

معاون امور اجتماعي سازمان بهزيستی کشور روز گذشته در ارايه آخرين گزارش خط اورژانس اجتماعي ۱۲۳ اعلام کرد که از مجموع ۱۲۰ هزار تماس در هشت ماه سال ۹۳، ۹ درصد مربوط به كودك آزارى و هشت درصد مربوط به همسر آزارى بوده است.

حبيب الله مسعودي فرید گزارش خود را با اين جمله تکميل کرده که «آمارهاي مركز اورژانس اجتماعي فقط در ارتباط با تماس هاي انجام شده با اين مركز است و نمي تواند نشان دهنده ميزان شيوع كسوري كودك آزارى يا همسرآزارى باشد.»

شيرين صدر نوري، مسوول مددكاري انجمن حمايت از حقوق كودكان هم در گفت وگو با «اعتماد» خبر مي دهد که در شش ماه نخست سال ۹۳ از مجموع ۴۷ پرونده ارجاع شده به انجمن، ۲۲ پرونده مربوط به كودك آزارى بوده اما در مدت مشابه سال ۹۲، ۲۳ مورد از ۴۵ پرونده ارجاع شده به انجمن، به كودك آزارى اختصاص داشته است.

بنابر ادعای برخی روانپزشکان كودك، كودك آزارى در ايران شيوع حدود ۲۰ الي ۲۵درصدي دارد در حالي که هنوز فعالان آسیب هاي اجتماعي به آمار تخميني از شيوع خشونت خانگي عليه زنان و همسر آزارى دست پيدا نکرده اند. هر دو پديده از جمله آسیب هايي است که معمولاً در خفا و فضاي محصور و دور از چشم آحاد جامعه به وقوع مي پيوند و به همین دليل، نه در ايران که در تمام کشورهای جهان با هر سطح از پيشرفت و فرهنگ و دانش، ارايه آمار قطعي و دقيق از موارد كودك آزارى و همسر آزارى كاري تقريباً ممکن نيست. علاوه بر آنکه عموم جامعه، آزار كودك و همسر را صرفاً در شكل آزار جسمي مي شناسند در حالي که بنا بر هشدار مکرر روانپزشکان كودك و فعالان اجتماعي، بي توجهي، آزارهاي رواني و جنسي، محروميت از حقوق انساني و حتي مواردی همچون اجبار به كار و درآمدزايي و محروم کردن كودكان از تحصيل و اجبار همسران به اعتياد و فروش مواد مخدر توسط اعضاي خانواده، مصاديق بارز از كودك آزارى و همسرآزارى است.

مسعودي فرید در گفت وگو با «اعتماد» خبر مي دهد که اکنون ۱۵ خانه امن در کشور براي پناه دادن به زنان آسیب دیده، دختران فراري، زنان کارتن خواب، زنان معتاد و زنان در معرض خشونت خانگي وجود دارد و حتي در صورت محرومیت يك شهر یا استان از چنین خانه هايي، این زنان مي توانند با تماس با خط اورژانس اجتماعي ۱۲۳ و استمداد از مددکاران این مرکز به مراکز مداخله در بحران که در تمام شهرهاي کشور دایر است پناه برند و از آسیب هاي خیاباني در امان بمانند.

او همچنین خبر داده مسوولان سازمان بهزیستی کشور به محض اطلاع از وقوع کودک آزاری، کودک را از خانواده تحویل گرفته اما باید در اسرع وقت و تا کمتر از ۲۴ ساعت، براي دریافت حکم قضايي از قاضي براي نگهداري از کودک اقدام کنند و پس از بررسی هاي مددکاري، روانشناختي و پیگیری هاي حقوقي در مورد وضعیت کودک، کودک به خانواده بازگردانده شده یا در صورت احراز عدم صلاحیت خانواده و با صلاحیت کودک، او را به جد پدري یا اقوام درجه يك - در صورت دارا بودن صلاحیت هاي لازم- تحویل مي دهند و در غیر این صورت، کودک وارد مراکز شبه خانواده بهزیستی مي شود

مسعودي فرید به «اعتماد» توضیح مي دهد که آمار اعلام شده به خط ۱۲۳ نمی تواند به وضعیت کشوري کودک آزاری یا همسر آزاری تعمیم داده شود زیرا تماس با این خط اورژانس اجتماعي را باید به منزله افزایش آگاهی مردم نسبت به وجود این خطوط امدادي تلقی کرد و این آمار، نشانه قطعي بالابودن یا پایین بودن موارد کودک آزاری و همسر آزاری نیست.

مسعودي فرید مي گوید: «این خط براي شناسايي موارد کودک آزاری و همسرآزاري است و براي نظر درباره کم و زیاد بودن این آمار باید مطالعه پیمایشی و تحلیلي درباره شیوع همسر آزاری و کودک آزاری انجام شود. اگر آمار امسال نسبت به سال قبل کم یا زیاد است باید دلیل را، بیشتر متوجه بي اطلاعی مردم از این خط امدادي یا برعکس، افزایش آگاهی مردم از وجود این خط دانست و این آمار قابل تعمیم به شرایط کشوري نیست.»

سیدحسن موسوي چلك، رییس انجمن مددکاري اجتماعي ایران هم در گفت وگو با «اعتماد» بر همین نکته تاکید مي کند و راه اندازي و فعال شدن خطوط امدادي دولتي یا غیر دولتي را راهي براي افزایش آگاهی مردم نسبت به چگونگی گزارش دهی درباره آسیب هاي اجتماعي مي داند

اما در عین حال یادآور می‌شود: «کودک آزاری و همسرآزاری، خاص کشور ما نیست و در تمام کشورها با شدت و ضعفی وجود دارد. در کشور ما و از یک دهه قبل، وضعیت کودک آزاری و همسر آزاری و موضوع خشونت خانگی با محوریت کودک آزاری و همسر آزاری مورد پیگیری قرار گرفته است. با راه اندازی خط تلفن اورژانس اجتماعی و صدای یارا به عنوان منبع اجتماعی و گزارش دهی دولتی و غیردولتی درباره آسیب‌هایی همچون کودک آزاری و همسر آزاری، به مرور زمان تماس‌هایی با کارشناسان این مراکز برقرار شده اما با وجود آنکه خشونت خانگی علیه زنان و کودک آزاری یکی از موضوعات جدی است، عمدتاً آسیب‌های جسمی علیه زنان و کودکان به سیستم‌های قضایی و اجتماعی گزارش می‌شود در حالی که سایر انواع خشونت‌ها همچون آزارهای عاطفی و روانی و جنسی و مسامحه، به ندرت گزارش و پیگیری می‌شود و بنابراین این آمارها صرفاً بخشی از وقایع کودک آزاری و همسر آزاری است.»